

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Факультет туризму
Кафедра туризмознавства і краєзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КРАЄЗНАВСТВО

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Освітня програма «Туризм»

Спеціальність 242 Туризм

Спеціалізація

Галузь знань 24 Сфера обслуговування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 3 від 18 жовтня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Краєзнавство
Викладач (-і)	Косило Михайло Юрійович
Контактний телефон викладача	067 72 78 464
Е-mail викладача	kosylo@tvnet.if.ua mykhailo.kosylo@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Краєзнавство як галузь знань, краєзнавчий потенціал території України та її регіонів, оцінювання краєзнавчих ресурсів, визначення тенденцій, проблем і перспектив розвитку туризму в країні, особливості краєзнавчого дослідження.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Метою дисципліни “Краєзнавство” є формування в студентів глибоких наукових знань із сутності сучасного краєзнавства, форм і напрямків його пізнання, отримання глибоких знань та напрацювання практичних навиків й механізмів із просування, на сучасний національний туристичний ринок, “місцевих (регіональних)” продуктів. Основними завданнями вивчення дисципліни “Краєзнавство” є вивчення студентами теоретичних основ туристичного краєзнавства; Ознайомити із основними історичними етапами формування і розвитку вітчизняного краєзнавства; усвідомити основні функції і завдання краєзнавства, проаналізувати форм організації й діяльності; дослідити основну джерельно-ресурсну базу туристичного краєзнавства в Україні; засвоїти основні аспекти туристично-краєзнавчого потенціалу регіонів України	
4. Загальні і фахові компетентності	
Загальні компетентності:	<p>K03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо</p> <p>K04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу</p> <p>K05. Прагнення до збереження навколишнього середовища</p> <p>K06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел</p> <p>K09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми</p> <p>K12. Навички міжособистісної взаємодії</p> <p>K13. Здатність планувати та управляти часом</p> <p>K14. Здатність працювати в команді та автономно</p>

Фахові компетентності:	К15.Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності К16.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
------------------------	---

5. Програмні результати навчання

ПР15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.

ПР16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.

ПР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.

ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.

ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

ПР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

6. Організація навчання

Обсяг курсу – 3 кредитів ECTS, 90 годин

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
I	242 Туризм	II	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Історія становлення й розвитку краєзнавства в Україні. Об'єкт, основні завдання й теоретико-методологічні засади дисципліни.	2		4
Тема 2. Туристично-рекреаційний потенціал України.		2	4
Тема 3. Фортеці, замки і монастирі як туристичні об'єкти. Стан краєзнавчої вивченості замків і фортець України. Класифікація оборонних споруд. Законодавство України про охорону культурної спадщини.		2	4
Тема 4. Курортні ресурси України.		2	4
Тема 5. Організація використання печер для цілей туризму.		2	4
Тема 6. Музеї як об'єкти туристичної діяльності.		2	4

Тема 7. Київ і Київщина: пріоритети туристичної діяльності.		2	4
Тема 8. Карпати: пріоритети туристичної діяльності.		2	4
Тема 9. Загальна характеристика основних груп туристських ресурсів.	2		4
Тема 10. Природні ресурси. Класифікація природних ресурсів. Антропогенні туристичні ресурси України.	2		4
Тема 11. Антропогенні туристичні ресурси України.	2		4
Тема 12. Характеристика історико-культурних ресурсів України	2		4
Тема 13. Характеристика соціально-економічних ресурсів.		2	4
Тема 14. Класифікація туристичних територій України	2	2	4
ЗАГ.:	12	18	60

7. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	100 балів
Вимоги до письмових робіт	Денна форма навчання: Загальний бал за виконання письмових робіт – 20 балів, що включає: контроль самостійної роботи – 20 балів Заочна форма навчання: Загальний бал за виконання письмових робіт – 40 балів, що включає: тестовий контроль 1 – 20 балів, тестовий контроль 2 – 20 балів
Семінарські заняття	Денна форма навчання: 45 балів Заочна форма навчання: 15 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	26 балів
Підсумковий контроль	Екзамен (комбінована форма): Денна форма навчання: 35 балів Заочна форма навчання: 45 балів

8. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: тестовий контроль, контрольна робота проводиться під час навчальних занять. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).

Академічна доброчесність: політика дотримання академічної доброчесності ґрунтується на засадах, наведених в Кодексі честі Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Положенні про запобігання академічному плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Відвідування занять: відвідування занять є обов'язковим. Політика щодо пропусків занять базується на Положенні про порядок навчання студентів за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №768 від 04.12.2014; внесено зміни наказом №628

від 25.09.2019 р.) та Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019).

9. Рекомендована література

1. Абрамов В.В. Історія туризму: підручник / В.В. Абрамов, М.В. Тонкошкур – Харків: ХНАМГ, 2010. – 286 с.
2. Андрухів І. Західноукраїнські молодіжні товариства «Сокіл», «Січ», «Пласт», «Луг». – Івано-Франківськ: Плай, 1992. – 80 с.
3. Бейдик О.О. Словник-довідник з географії туризму, рекреації та рекреаційної географії. – Київ: Палітра, 1997. – 130 с.
4. Воронкова Л.П. История туризма и гостеприимства: учеб. пособ. – Москва: Фанр-пресс, 2004. – 304 с.
5. Грицкевич В.П. История туризма в древности / В.П. Грицкевич. – Санкт-Петербург: Невский Фонд, 2005. – 326 с.
6. Державна програма розвитку туризму в Україні до 2010 року. – Київ, 2002.
7. Історія України, написана у V ст. до нашої ери Геродотом. – Київ: ФОП Стебляк О.М., 2012. – 144 с.
8. Энциклопедия туриста / редкол. Е.И. Тамм [и др.] – Москва: Большая Российская энциклопедия, 1993. – 607 с.
9. Закон України «Про туризм»; Закон від 15.09.1995 № 324/95-ВР (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, № 31, ст. 24. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-ВР#Text>
10. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. – Чернівці: Зелена Буковина, 2003. – 324 с.
11. Колотуха О. В. Словник-довідник зі спортивного туризму та активної рекреації: географія, систематизація, практика. – Кропивницький: Вид-во льотної академії НАУ, 2017. – 392 с.
12. Косило М. Каменярь і Прикарпаття: ілюстр. довід. / М. Косило, Б. Гаврилів ; Івано-Франків. обл. орг. НСКУ, Івано-Франків. обл. держ. центр туризму і краєзнавства учнівської молоді. – Івано-Франківськ: Місто-НВ, 2016. – 160 с. : іл.
13. Косило М. Ю. Розвиток туристсько-краєзнавчої роботи у позашкільних навчальних закладах України (друга половина ХХ – початок ХХІ століття): монографія / М.Ю. Косило; передм. І.Д. Беха. – Івано-Франківськ: Місто-НВ, 2018. – 320 с.
14. Луцький Я. Український краєзнавчо-туристичний рух у Галичині (1830-1939 рр.) / Я. Луцький. – [вид. 2-е, допов.]. – Івано-Франківськ, 2003. – 159 с.
15. Пазенюк В.С. Філософія туризму: навч. посіб. / В.С. Пазенюк, В.К. Федорченко ; Київ. ун-т туризму, економіки і права. – Київ: Кондор, 2004. – 268 с.
16. Панкова Є.В. Туристичне краєзнавство: навч. посіб. / Є.В. Панкова. – Київ: «Альтерпрес», 2003. – 352 с.
17. Педагогіка туризму: навч. посіб. / за ред. проф. В.К. Федорченка. – Київ: Видавн. дім «Слово», 2004 – 296 с.
18. Сокол М. Т. Основи туризмознавства. – Київ: ЗАТ «Слов'янський дім», 2006. – 76 с.
19. Устименко Л.М. Історія туризму: навч. посіб. / Л.М. Устименко, І.Ю. Афанасьєв – Київ: Альтер-прес, 2005. – 320 с.: іл.

20. Федорченко В.К. Історія туризму в Україні: навч. посіб. / В.К. Федорченко, Т.А. Дьорова ; передм. В.А. Смолія. – К.: Вища шк., 2002. – 195 с.
Федорченко В.К. Туристичний словник-довідник: навч. посіб. / В.К. Федорченко, І.М. Мініч ; М-во освіти і науки України, Київ. ін-т туризму, економіки та права. – Київ: Дніпро, 2000. – 160 с.

Викладач Косило М.Ю.